

MNA:n käytön aloitus Rovaniemen Kuntoutussairaalassa

13.9.2022

Jutta Aartola, LL, yleisläketieteen erikoislääkäri
Rovaniemen terveyskeskus ja kuntoutussairaala

Nykytilanne kuntoutussairaalassa

- 3 osastoa + EHVI (erityistä hoivaa vaativat ikäihmiset)
- noin 80 potilaspaiikkaa (77-82 tilanteesta riippuen)
- Potilaista suuri osa on iäkkäitä ja monisairaita, ja heillä on toimintakyvyn laskua akuutin tai pitkäaikaisen sairauden vuoksi.
- kuntoutujia aivotapahtuman/leikkauksen/tapaturman jäljiltä
- Ravitsemustilan arviointi ja seuranta on kirjavaa ja riippuu paljolti henkilökunnan omasta kiinnostuksesta/osaamisesta
- Ravitsemuksen arvion kirjaamiseen ei ole yhteisesti sovittuja käytäntöjä

MNA:n systemaattinen käyttöönotto

- Projekti systemaattisen MNA-työn aloittamiseksi käynnistetty 4/2021

Tavoitteet:

- ravitsemuksen arvioinnin systemaattisuuden lisääminen
- ravitsemustilan korjaamisen toimenpiteiden selkiyttäminen
- toimenpiteiden tehon seuranta

Toimintasuunnitelma on jo laadittu, jalkauttaminen osastojen arkeen aloitetaan kun osastoilla tilanne sallii kehittämistoimet.

Toimintasuunnitelma: alkuvaihe

Pilotointi yhdellä osastolla, jalkautus muille kommenttien jälkeen.

Alkuvaiheessa systemaattisesti arvioidaan 65v täyttäneet, joilla hoitojakson syynä on jokin seuraavista:

- kaatuminen
- yleisvoinnin lasku
- murtuma
- painehaavat tai muut haavat

Poissulkukriteerit: saattohoito, MNA tehtynä 2kk sisällä

Toimintasuunnitelma

Käytäntö:

1. MNA tehdään toisena hoitopäivänä, seulan täytön ja havainnot voi tehdä lähihoitaja
2. kirjataan testitulos numeerisena HOIPIS-lehdelle
3. RAV-lehdelle sairaanhoitaja kirjaa fraasin mukaiset havainnot ja aloitettavat toimenpiteet (löytyy kohdasta Terapiat ->ravitsemusterapia RAV ->lisää fraasi->organisaation fraasit). Toimista neuvotellaan hoitavan lääkärin kanssa.
4. Ensiarviossa (sh) käytetään fraasia nimeltä *Ravitsemustilan arvio 1*
5. Valitut toimenpiteet otetaan käyttöön, ruokakorttiin kirjataan jos valitaan
 1. Tehostettu ruokavalio
 2. Täydennysravintovalmiste
6. Jatkoarviossa (lri) käytetään fraasia nimeltä *Ravitsemushoidon arviointi 2*

Suuntaviivoja tuloksen tulkintaan:

- *Pistemäärä 0-7* -> Tehostetun ruokavalion tilaaminen, sisältää energiatiheämmän ruuan, välipalapirtelön, iltapalan rikastus. Harkinnan mukaan täydennysravintovalmiste. Ruuankäytön seuranta 3 vrk lomakkeella, jatkon arvio tuon jälkeen.
- *Pistemäärä 8-11* -> Ruuankäytön seuranta 3 vrk, harkinta täydennysravintovalmisteesta
[Linkki kaavioon](#)

Ravitsemushoidon arviointi

- MNA-testin pisteet:

Ravitsemushoidon tarve

- paino kg:
- BMI:
- painon muutos kg edellisen 3 kk:n aikana:
- kognitio: normaali/alentunut
- ruokahalu: hyvä/normaali/heikko
- puremis- ja nielemiskyky: normaali/alentunut
- suoliston toiminta: hidas/ normaali / vilkas/ vaihteleva
- Painehaavaumia/ muita haavoja:
- erityisruokavalio/ ruokarajoitteet:
- avuntarve ruokaillessa:

Ravitsemushoidon toteutus (valitaan näistä potilaalle käyttöön otettavat vaihtoehdot)

- **Seurataan painoa:** 2x/vko, 1x/vko
- **Seurataan syödyn ruuan määrää:** 3vrk
- Seurataan nesteen saantia: nestelista 3 vrk
- Tilataan rakennemuunneltu ruokavalio:

[lomake](#)

Jatkotoimet tarvittaessa (lääkäri arvioi)

- **Tilataan tehostettu ruokavalio:**
- Tarjotaan ylimääräisiä välipaloja:
- Tarjotaan täydennysravintovalmisteita:
- Tilataan erityisruokavalio:
- Autetaan ruokailussa:
- (- Aloitetaan letkuravitsemus:)
- (- Konsultoidaan ravitsemusterapeuttia:)

Suunnitellut fraasit, seurantavaihe

Ravitsemushoidon arviointi

- MNA-pisteet:
- paino kg:
- BMI:
- ruokahalu:
- syödyn ruuan ja nesteiden määrä:
- suoliston toiminta:
- Painehaavaumia/ muita haavoja:

Tämä voidaan tehdä jos osastohoito pitkittyy. Samoin myöhemmin kotihoidossa tai palveluasumisessa voidaan käyttää samaa fraasia.

Fraasien käyttöön Lifecarella on olemassa oma näkymä: Terapia-> RAV

Projektisuunnitelma

1. Kun johdolta lupa aloittaa, valitaan pilottiosasto ja pilotin kesto
2. Informointi projektista toistetusti osastotunneilla, lääkärikokouksissa, kirjallisesti
3. Henkilökunnan koulutukset
4. Seurataan viikkotasolla toteutettujen Ravitsemushoidon arviointien määrää ja tämän kehitystä (manuaalinen kirjanpito, informointi yhteisesti tuloksista)
5. Kerätään pilottiosastolta käyttökokemuksia
6. Tarvittaessa hiotaan prosessia ennen laajentamista kaikille osastoille ja uusille potilasryhmille
7. Jalkautusvaiheessa esim. kilpailu osastojen kesken, missä otetaan aktiivisimmin käyttöön
8. Toiminnan vakiinnuttaminen, riittävä toisto satunnaisten mittausviikkojen muodossa

Kiitos!

